

5089

ACC. N:R. _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Kai Relmquist

Härad: Hedelstad

Adress: Kalmus

Socken: Kinnopöds

Berättat av: Gustav Olsson

Uppteckningsår: 1936

Född år 1859 i Kalkrismåla

Uppteckningen rör Leder vid skörden och julfiden.

5 blad

Skriv endast på denna sida!

Leder vid skörden och gultiden

Gustava Alsson är född i Leik-
ritsmåla, Ålmoboda socken,
1859. De senaste femtio åren
har hon varit bosatt i
Krimpsboda.

Här, i Krimpsboda, firas än-
nu en gammal vacker skör-
defest, som i trakten har
mångåriga anor. Då hela skörden är bärig,
dekoreras man altarbordet i kyrkan med
det största och finaste av årets skörd. Den
bröds som har de största karensbarnen,
sättes upp dess i en rad och den, som
har de finaste rödbetorna, palsternackorna,
morötterna o.s.v. sättes upp dess. Dessutom

Pg.
Mickelstad av

Uppst. Mari Klingman
5089 7 delar

Peringsboda som

1936 är kyrkan prydd med röd boklör. Festen
försiggår på köllan och kyrkan är upplyst
endast av levande ljus. Någon annan

sköndefest förekommer nästan aldrig härnäst
utom en och annan gång, men dessa fester
har inga som helst ann. och ha karaktären
av ett vanligt kalas. Någon kalungignad eller
utklädnings av någon person i samband med
sköndefest, känner man inte till, och ej
hellre i samband med själens skötsel.

Någon biskopsnäs eller fira som Nils-
Larsdotters den 6 dec. känner fru Olsson inte
till, varken här eller i Ålmoboda.

Både i Ålmoboda och Peringsboda fira
de som Lucia för 60-70 år sedan under sed-
vanliga former med en utklädd och ljusprydd
Lucia, som på morgonen uppvaknades med

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Ber.

Gustaf Olsson

f. 1859 i

Malmköping

Kaffe och dopp (s. k. "lussekatten").

Riv

jul sattes man upp karronchar på fåglarna
på julaftonsmorgon. De sattes fast i träden
leden blev hon fortfarande och fru Alsson
minns att man gjorde likadant för 70 år
sedan i Älmeboda. Däremot kan hon inte
påminna sig att man tog märken för kom-
mande års skörd av fågelkärrens utseende
eller av vilka och hur många fåglar, som kom till
kärren. Efter jul pastade kärren bort.

Katten mellan julafton och juldagen sattes
i Älmeboda upp betelbrödsfigurer i fäst-
het och ljus, som brann hela natten.

Bordet stod också dukat under natten
för de döda. Man backade grönris
och ströddes på golv.

* Från Alster hade i sin ungdom anställning på
guld och smidda. 5089

Från Alster kan med bestämdhet sägas
att julklappar förekommit i Åhusboda
i hundra år. Nyårsgrön förekom ibland
fast det var ovanligt. Halm på golvet.
Hälsningar med halmfigurer förekom
inte. Färdiga julklapp skulle var och
en ha en s. k. "julhöj". Det var bröd, rus-
sin, mandel och annat smått och gott.

Julklapparna utdelades av en jultante
som var iförd skägg, röd trappsluva, korta
byxor, stövlar och kapp. Kallades ibland
även kinken*. Man kunde ibland även
få skämtsamma julklappar. De riktiga
julklapparna äldst.

Från den 21

december (Thomasdagen) till julnatten
skulle man akta sig för att gå ut. En

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Upp. J. J. Engström
Nor. Gustava Jelson
juli 1859

Bekräfta
Årsklad
Årsklad
1936

då spökade Thomas, sådes det.

Vid 20-

dag knut klädde man ut sig, och gör
det fortfarande, så "lett" som möjligt i
gamla klänor och lappade kläder och man
sotade och färgade ansiktena för att göra
och "popa ut" julen med en medelstor
krast.

Det är mest halbovorna pojkar,
som går omkring och mycket ofta är de
utklädda till "kärningar". På vart ställe
de kommer till, skaka de ihop kaffe med
"dopp".

En Alsson har själv aldrig
 varit med om att ha "stjärngossar" och han
aldrig hört talas om att de förekommit
i dessa häfter.

Vid någon
annan tidpunkt klädde man aldrig ut
sig eller gör det fortfarande.